

ਰੀਵੀਜ਼ਨਲ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ

ਟੇਕ ਚੰਦ ਜੇ.ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ

ਫਕੀਰ ਚੰਦ ਅਤੇ ਹੋਰ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ

ਬਨਾਮ

ਭਾਣਾ ਰਾਮ, ਅਤੇ ਹੋਰ, -ਉੱਤਰਦਾਤਾ।

1957 ਦੀ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਰੀਵੀਜ਼ਨ ਨੰ. 342।

ਕੋਡ ਆਫ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ (V of 1898)-ਧਾਰਾ 145- "ਸੰਤੁਸ਼ਟ" ਦੇ ਅਧੀਨ-ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਅਤੇ ਦਾਇਰੇ ਦੀ ਜਾਂਚ-ਅਰਥ-ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ-ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਦਾ ਆਧਾਰ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੀ ਸਮੱਗਰੀ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ-ਕੀ ਕਿਹਾ ਜਾਣਾ ਹੈ-ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦਾ ਸਬੂਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ -ਕੀ ਜਾਇਜ਼ ਹੈ।

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੋਡ ਆਫ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ ਦੀ ਧਾਰਾ 145 ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਅਚੱਲ ਸੰਪਤੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਝਗੜੇ ਕਾਰਨ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਸ਼ਾਂਤੀ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਇੱਕ ਤੇਜ਼ ਉਪਾਅ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਹੁਕਮ ਦੇਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਪੁੱਛਗਿੱਛ, ਜਿਸ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਦਾ ਵਿਸਤਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਵਿਚਾਰੀ ਗਈ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਜਾਂ ਤਾਂ ਪੁਲਿਸ ਰਿਪੋਰਟ ਤੋਂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਤੋਂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਧਾਰਾ 145 ਅਤੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਸ਼ਾਂਤੀ ਦੇ ਤੁਰੰਤ ਫੜੇ ਗਏ ਉਲੰਘਣ ਨੂੰ ਰੋਕਣਾ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਕਈ ਸੁਣਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਲੰਮੀ ਜਾਂਚ ਦੁਆਰਾ ਹਰ ਸੰਭਾਵਨਾ ਵਿੱਚ ਹਰਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਜਾਂਚ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਮੁਢਲਾ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਧਾਰਾ ਦਾ ਪੂਰਾ ਉਦੇਸ਼ ਨਿਰਾਸ਼ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ, "ਸੰਤੁਸ਼ਟ" ਸ਼ਬਦ ਕਾਫ਼ੀ ਵਿਸਤਾਰ ਦਾ ਸ਼ਬਦ ਹੈ। 'ਸੰਤੁਸ਼ਟ' ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਅਰਥ ਚਿੰਤਾ, ਸੰਦੇਹ, ਉਲਝਣ, ਦੁਬਿਧਾ ਜਾਂ ਅਨਿਸ਼ਚਿਤਤਾ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਸਮਝਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਮਾਨਾਰਥੀ ਹੈ, "ਸਮਝ ਨੂੰ ਯਕੀਨ ਦਿਵਾਉਣਾ; ਜਾਂ "ਇੱਕ ਵਾਜਬ ਸ਼ੱਕ ਤੋਂ ਪਰੇ ਯਕੀਨ ਦਿਵਾਉਣਾ" ਤਾਂ ਕਿ ਇੱਕ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਸੰਕਿਆਂ ਜਾਂ ਅਨਿਸ਼ਚਿਤਤਾਵਾਂ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਮਨ ਨੂੰ ਤਰਕਪੂਰਨ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਸ਼ਚਤ ਜਾਂ ਸ਼ੱਕ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ, ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸਬੰਧਤ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਉਂਦੇ ਹੋਏ, ਉਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਲੋੜੀਂਦੀ ਸਮੱਗਰੀ ਰੱਖਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਵੇ।

ਇਹ ਵੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨਿਆਂਇਕ ਨਿਰਧਾਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖੇ ਗਏ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਕਾਫ਼ੀਤਾ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਉਸ ਦੇ ਵਿਵੇਕ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੀ ਹੈ; ਪਰ ਅਜਿਹਾ ਵਿਵੇਕ ਆਪਹੁਦਰਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਸਹੀ ਨਿਆਂਇਕ ਵਿਵੇਕ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਜਿਸਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਜਾਣੇ-ਪਛਾਣੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਯੰਤ੍ਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸਦੇ ਸੁਭਾਅ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਇੱਕ ਨਿੱਜੀ ਵਿਵੇਕ ਨਾਲੋਂ ਵਧੇਰੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੈ। ਇਹ ਆਪਣੇ ਚਰਿੱਤਰ ਵਿੱਚ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਾਹਰਮੁਖੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਭਾਵ, ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਸਮੱਗਰੀਆਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਇੱਛਾ ਜਾਂ ਪੂਰਵ-ਅਨੁਮਾਨ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਹੁਕਮ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਅਤੇ ਤਰਕਸੰਗਤ ਆਧਾਰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਅਸਲ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਾਂਤੀ ਵਿੱਚ ਵਿਘਨ ਪੈਣ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕ

ਵਾਜਬ ਸਬੰਧ ਹੋਣ ਦਾ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਇੱਕ ਫੋਰਟੀਓਰੀ, ਇਹ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੈ ਕਿ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਜੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੈ, ਸ਼ਾਂਤੀ ਦੇ ਉਲੰਘਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ, ਆਪਣੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਦੇ ਆਧਾਰ ਨੂੰ ਬਿਆਨ ਕਰਨ ਲਈ, ਉਸ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸਮੱਗਰੀ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਆਪਣੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਨੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ। ਜੇ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੱਥ ਰੱਖਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ, ਤਰਕ ਜਾਂ ਇਕੁਇਟੀ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਨਿਯਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਬੇਕਾਬੂ ਅਤੇ ਅਨਿਯੰਤ੍ਰਿਤ, ਨਤੀਜਾ ਇਹ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਹੁਕਮ ਦੀ ਗ੍ਰਾਂਟ ਜਾਂ ਇਨਕਾਰ ਉਸਦੀ ਇੱਛਾ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰੇਗਾ। ਕਾਨੂੰਨ, ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੂੰ ਕਾਫ਼ੀ ਵਿਥਕਾਰ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ, ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਆਪਣੇ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਹੁਕਮ ਵਿੱਚ, ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੂੰ ਉਹ ਆਧਾਰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਉਸਦੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਦਾ ਆਧਾਰ ਹਨ। ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ, ਇਹ ਉਹ ਕਾਰਨ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਉਹ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕਰਨ ਲਈ ਵੀ ਕਿਹਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਲਈ ਉਸਦੇ ਹੁਕਮ ਦੀ ਸੁਚੱਜੀਤਾ ਜਾਂ ਉਚਿਤਤਾ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨਾ ਅਸੰਭਵ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ।

ਸਮਰਾਟ ਬਨਾਮ ਮੁੰਨੂਲਾਲ (A.I.R. 1935 Nagpur 78), ਨਿਤਯਾਨੰਦ ਰਾਏ ਬਨਾਮ ਪਰੇਸ਼ ਨਾਥ ਸੇਨ (I.L.R. 32 Cal. 771), ਜਗਮੋਹਨ ਪਾਲ ਬਨਾਮ ਰਾਮ ਕੁਮਾਰ ਗੋਪ (I.L.R. 28 Cal. 416), ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬਿਸ਼ਵਨਾਥ ਮਹਾਪਾਤਰਾ ਬਨਾਮ ਸ਼ਿਵਾਨੰਦ ਸਰਸਵਤੀ (A.I.R. 1921 Pat. 308), ਕੇ.ਸੀ.ਸ਼੍ਰੀਮਾਨਵੇਦਵ ਰਾਜੂ ਬਨਾਮ ਪਰਾਪ੍ਰਵਾਨ ਨਾਇਡੂ (A.I.R. 1920 Mad. 566), ਸ਼ਿਆਮ-ਸੁੰਦਰ ਲਾਲ ਜੈਨ ਬਨਾਮ ਸ਼ਿਓ ਪਰਸ਼ਾਦ (A.I.R. 1953 All. 505), ਅਤੇ ਹੇਤੇਮਾਲੀ ਚਪਰਾਸੀ ਬਨਾਮ ਓਸੀਮੁੱਦੀ (A.I.R. 1924 Cal. 54) ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਨ।

ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 438 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੇਸ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ, ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਲਾਲ ਚੰਦ ਜੈਨ, ਵਧੀਕ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ, ਜਲੰਧਰ ਦੁਆਰਾ, ਸ਼੍ਰੀ ਅਮਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੀ ਸੇਧ ਲਈ ਆਪਣੇ ਪੱਤਰ ਨੰਬਰ 87-ਜੇ/ਜੇਆਰ, ਮਿਤੀ 7 ਮਾਰਚ, 1957 ਦੇ ਨਾਲ, ਭਾਟੀਆ, ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ, ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ, ਜਲੰਧਰ, ਮਿਤੀ 18 ਜੂਨ, 1956, ਨੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਧਾਰਾ 145, ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ ਕੋਡ ਅਧੀਨ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥ ਇਹ ਹਨ ਕਿ ਫਕੀਰ ਚੰਦ ਅਤੇ ਦੁਰਗਾ ਦਾਸ ਨੇ ਕੋਡ ਆਫ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ ਦੀ ਧਾਰਾ 145 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸ਼੍ਰੀ ਅਮਰ ਸਿੰਘ, ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ, ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ, ਜਲੰਧਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਦਰਖਾਸਤ ਦਿੱਤੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਝਗੜੇ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਸ਼ਾਂਤੀ ਭੰਗ ਹੋਣ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਜੇ ਕਿ ਪਿੰਡ ਦੇ ਬਾਲਮੀਕੀਆਂ ਅਤੇ ਆਦਿ ਧਰਮੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਪਿੰਡ ਦੀ ਖਾਲੀ ਪਈ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਸੀ। ਪਟੀਸ਼ਨ 18 ਜੂਨ, 1956 ਨੂੰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਅਤੇ ਮਾਣਯੋਗ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੇ ਫਕੀਰ ਚੰਦ ਦਾ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਜੇ ਕਿਹਾ ਸੀ, ਉਸ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਇਆ। ਮਾਣਯੋਗ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੇ ਤੁਰੰਤ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ ਅਤੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਵਿਵਾਦ ਸ਼ਾਂਤੀ ਨੂੰ ਭੰਗ ਕਰਨ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੇ ਹੁਕਮਾਂ ਵਿੱਚ ਮੁੜ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਅਗਲੇਰੀ ਜਾਂਚ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੇਣ ਦੀ ਮੰਗ ਲੈ ਕੇ ਆਏ ਹਨ।

ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਆਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਲਈ ਕਾਰਵਾਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਭੇਜੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ:-

ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਮਾਣਯੋਗ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਅਪਣਾਈ ਗਈ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਗੈਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਗੈਰ-ਵਾਜਬ ਹੈ। ਇਹ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਥਾਪਿਤ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੂੰ ਕੋਡ ਆਫ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ ਦੀ ਧਾਰਾ 145 ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੁਕਮ ਦੇਣ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਇਸ ਉਪਬੰਧ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੁਕਮ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ

ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਲਈ ਇਹ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕਿਸੇ ਧਿਰ ਦੀ ਤਰਫ਼ੋਂ ਸਬੂਤ ਲੈਣ ਤੋਂ ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇਨਕਾਰ ਕਰੇ ਕਿ ਉਹ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨਾਂ 'ਤੇ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਸੀ ਕਿ ਕੋਈ ਦੋਸ਼ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿਚ *ਬਿਸ਼ਵਨਾਥ ਮਹਾਪਾਤਰਾ ਬਨਾਮ ਸ਼ਿਵਾਨੰਦ ਸਰਸਵਤੀ* (A.I.R. 1921 Pat), *ਹੇਤੇਮਾਲਸ ਚਪਰਾਸੀ ਬਨਾਮ ਓਸੀਮੁੱਚੀ* (1924 Cal. 544), ਅਤੇ *ਸਿਆਮਸੁੰਦਰ ਲਾਲ ਜੈਨ ਬਨਾਮ ਸਿਓ ਪਰਸਾਦ* (A.I.R. 1953 All. 505) ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕੇ.ਸੀ. ਸ਼੍ਰੀਮਾਨਵੇਦਵ ਰਾਜੂ ਬਨਾਮ ਪਰਾਪ੍ਰਵਾਨ ਨਾਇਡੂ (A.I.R. 1920 Mad. 566) ਵਿੱਚ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਧਾਰਾ 145 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਜਾਂਚ ਵਿੱਚ ਜੁਬਾਨੀ ਸਬੂਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਸੀ.ਆਰ. ਪੀ.ਸੀ., ਉਸ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਸੋਧਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੇ ਜੁਬਾਨੀ ਸਬੂਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਬਲਕਿ ਉਸਨੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਵੀ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਉਸ ਵੱਲੋਂ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਹੀ ਅਸੰਤੁਸ਼ਟੀਜਨਕ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਸਿਫ਼ਾਰਿਸ਼ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਹੋਰ ਜਾਂਚ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਬੀ.ਡੀ. ਮਹਿਰਾ, ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਲਈ।

ਐਚ ਐਲ ਮਿੱਤਲ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਲਈ।

ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਹੁਕਮ

ਟੇਕ ਚੰਦ, ਜ.-ਵਧੀਕ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ, ਜਲੰਧਰ ਨੇ ਇਹ ਕੇਸ ਇਸ ਸਿਫ਼ਾਰਿਸ਼ ਦੇ ਨਾਲ ਭੇਜਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀ ਅਮਰ ਸਿੰਘ ਭਾਟੀਆ, ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ, ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ, ਜਲੰਧਰ ਵੱਲੋਂ ਮਿਤੀ 18 ਜੂਨ, 1956 ਨੂੰ ਦਾਇਰ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਸ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਧਾਰਾ 145, ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਰੱਦ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਹੋਰ ਜਾਂਚ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੇ ਸਕਦੀ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਫਕੀਰ ਚੰਦ ਅਤੇ ਦੁਰਗਾ ਦਾਸ ਨੇ ਧਾਰਾ 145, ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਜਲੰਧਰ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਖਾਲੀ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਕਰਤਾਰਪੁਰ, ਤਹਿਸੀਲ ਅਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜਲੰਧਰ ਦੇ ਬਾਲਮੀਕੀਆਂ ਅਤੇ ਆਦਿ ਧਰਮੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਝਗੜੇ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਸ਼ਾਂਤੀ ਭੰਗ ਹੋਣ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਇਆ। ਇਹ ਪਟੀਸ਼ਨ 18 ਜੂਨ, 1956 ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਅਤੇ ਫਕੀਰ ਚੰਦ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੇ ਤੁਰੰਤ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ ਅਤੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੂੰ ਇਹ ਮੰਨਦੇ ਹੋਏ ਖਾਰਜ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਝਗੜਾ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ, ਇੱਕ ਵਿਅੰਗਾਤਮਕ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ। ਸ਼ਾਂਤੀ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਿਆ। ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਵਧੀਕ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਨੂੰ ਰਿਵੀਜ਼ਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰਕੇ ਅੱਗੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਐਡੀਸ਼ਨਲ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਮੁੜ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਕਾਰਵਾਈ ਅੱਗੇ ਭੇਜਦਿਆਂ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਕਿ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੇ ਬਿਨਾਂ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਧਾਰਾ 145 ਅਧੀਨ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ। ਵਧੀਕ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਲਈ ਇਹ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕਿਸੇ ਧਿਰ ਦੀ ਤਰਫ਼ੋਂ ਗਵਾਹੀ ਲੈਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦੇਵੇ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਨੇ ਸੋਚਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨਾਂ ਤੋਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿਚ ਦੋਸ਼ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਇੱਕ ਵਧੀਕ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਨੇ *ਬਿਸ਼ਵਨਾਥ ਮਹਾਪਾਤਰਾ ਬਨਾਮ ਸ਼ਿਵਾਨੰਦ ਸਰਸਵਤੀ* (A.I.R. 1921 Pat. 308), *ਹੇਤੇਮਾਲੀ ਚਪਰਾਸੀ ਬਨਾਮ ਓਸ ਮੁੱਚੀ* (A.I.R. 1924 Cal. 544), *ਸਿਆਮਸੁੰਦਰ ਲਾਲ ਜੈਨ ਬਨਾਮ ਸਿਓ ਪਰਸਾਦ* (A.I.R. 1953 AU. 505) ਅਤੇ *ਕੇਸੀ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨਜਵੇਦਵ ਰਾਜੂ ਬਨਾਮ ਪਰਾਪ੍ਰਵਾਨ ਨਾਇਡੂ* (A.I.R. 1920 Mad. 566) ਦਾ

ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਉਸ ਦੇ ਨਜ਼ਰੀਏ ਦਾ ਸਮਰਥਨ. ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੇ ਨਾ ਸਿਰਫ ਜੁਥਾਨੀ ਸਬੂਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਬਲਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਸ੍ਰੀ ਭਗਵਾਨ ਦਾਸ ਮਹਿਰਾ ਨੇ ਵਧੀਕ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਦੀ ਹਮਾਇਤ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਸ੍ਰੀ ਐਚ.ਐਲ ਮਿੱਤਲ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਧਾਰਾ 145(1), ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ, ਉਪ-ਮੰਡਲ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ, ਜਾਂ ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦਾ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਪੁਲਿਸ ਰਿਪੋਰਟ ਜਾਂ ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਤੋਂ ਕਿ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਸ਼ਾਂਤੀ ਨੂੰ ਭੰਗ ਕਰਨ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀਆਂ ਸਥਾਨਕ ਸੀਮਾਵਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜ਼ਮੀਨ, ਆਦਿ ਬਾਰੇ, ਉਹ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਹੁਕਮ ਦੇਵੇਗਾ, ਉਸਦੇ ਇੰਨੇ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋਣ ਦੇ ਆਧਾਰ ਨੂੰ ਦੱਸਦੇ ਹੋਏ, ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਸਬੰਧਤ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਂ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਉਸਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਦੇ ਅਸਲ ਕਬਜ਼ੇ ਦੇ ਤੱਥ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰੀ ਦਾਅਵਿਆਂ ਦੇ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕਰਨ ਲਈ।

ਧਾਰਾ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਕਾਰਨ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਸ਼ਾਂਤੀ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਇੱਕ ਤੇਜ਼ ਉਪਾਅ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਹੁਕਮ ਦੇਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਪੁੱਛਗਿੱਛ, ਜਿਸ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਦਾ ਵਿਸਤਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਵਿਚਾਰੀ ਗਈ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਜਾਂ ਤਾਂ ਪੁਲਿਸ ਰਿਪੋਰਟ ਤੋਂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਤੋਂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਧਾਰਾ 145 ਅਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਸ਼ਾਂਤੀ ਦੀ ਤੁਰੰਤ ਫੜੀ ਗਈ ਉਲੰਘਣਾ ਨੂੰ ਰੋਕਣਾ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਲੰਬੀ ਜਾਂਚ ਦੁਆਰਾ ਹਰ ਸੰਭਵ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਰਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਈ ਸੁਣਵਾਈਆਂ 'ਤੇ ਵਧਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਜਾਂਚ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਮੁਢਲਾ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਧਾਰਾ ਦਾ ਪੂਰਾ ਉਦੇਸ਼ ਨਿਰਾਸ਼ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਅਧੀਨ ਮੁਢਲੇ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਅਗਲੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਹੁਕਮ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਂਤੀ ਭੰਗ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਬਾਰੇ ਉਸਦੇ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋਣ ਦਾ ਆਧਾਰ ਦੱਸਣਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੇ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋਣ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸ਼ਾਂਤੀ ਭੰਗ ਹੋਣ ਦਾ ਖਦਸ਼ਾ ਹੋਣ ਦਾ ਉਪਬੰਧ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕਿ ਧਾਰਾ 145 ਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰੀ ਮਾਮਲਿਆਂ ਲਈ ਢਾਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਸਮੱਗਰੀ ਦੀ ਕਾਫੀ ਮਾਤਰਾ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਸਖ਼ਤ ਅਤੇ ਤੇਜ਼ ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਣਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਉਸ ਦੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਲਈ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਹਰੇਕ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਅਤੇ ਖਾਸ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵੱਖਰਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸਮੁੱਚੀ ਸਮੱਗਰੀ ਰੱਖਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸ ਨੇ ਹੀ ਨਿਰਣਾ ਕਰਨਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਅਖਤਿਆਰੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਲਈ ਉਸ ਸਮੱਗਰੀ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੈ ਜੋ ਇੱਕ ਧਿਰ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਉਸਦੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਉਸਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਜੇਕਰ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 145 ਅਧੀਨ ਲੋੜੀਂਦੇ ਅੰਕੜਿਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਸਮਝੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਖ਼ਤਰਾ ਇਹ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਰਿਕਾਰਡ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ, ਤਾਕਤ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰੱਖਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਕਾਰਨ ਧਾਰਾ 145 ਦੇ ਸਹਾਰੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਰੋਕਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜਿਸ ਤੋਂ, ਸ਼ਾਂਤੀ ਭੰਗ ਹੋਣ ਦਾ ਖਦਸ਼ਾ ਵਾਜ਼ਬ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਵਾਰ, ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਰੱਖੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੀ ਭਰਪੂਰਤਾ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਜਾਵੇਗਾ। ਧਾਰਾ 145(1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਹੁਕਮ ਇਕੱਲੇ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੀ ਅਖਤਿਆਰੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਇਸ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਮੈਂ ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਦੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਨਹੀਂ ਲੈ ਸਕਦਾ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੂੰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨਾ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਫਿਰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਮੁਢਲੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਪਾਸ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨਾ ਕਿ ਉਹ ਸ਼ਾਂਤੀ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਦੇ ਵਾਜਬ ਖਦਸ਼ੇ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਪਹਿਲੇ ਨਜ਼ਰੀਏ ਦੇ ਕੇਸ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਤੋਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਹੈ।

'ਸੰਤੁਸ਼ਟ' ਸ਼ਬਦ ਕਾਫ਼ੀ ਵਿਸਤਾਰ ਦਾ ਸ਼ਬਦ ਹੈ। 'ਸੰਤੁਸ਼ਟ' ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਅਰਥ ਚਿੰਤਾ, ਸੰਦੇਹ, ਉਲਝਣ, ਦੁਬਿਧਾ ਜਾਂ ਅਨਿਸ਼ਚਿਤਤਾ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਸਮਝਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਇਹ "ਸਮਝ ਨੂੰ ਯਕੀਨ ਦਿਵਾਉਣ" ਦਾ ਸਮਾਨਾਰਥੀ ਹੈ; ਜਾਂ "ਇੱਕ ਵਾਜਬ ਸ਼ੱਕ ਤੋਂ ਪਰੇ ਯਕੀਨ ਦਿਵਾਉਣ"। ਇੱਕ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਸੰਕਿਆਂ ਜਾਂ ਅਨਿਸ਼ਚਿਤਤਾ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਕਰਨ ਲਈ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਮਨ ਨੂੰ ਵਾਜਬ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਸ਼ਚਤ ਜਾਂ ਸ਼ੱਕ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਕਰਨ ਲਈ, ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸਬੰਧਤ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਉਂਦੇ ਹੋਏ, ਉਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਲੋੜੀਂਦੀ ਸਮੱਗਰੀ ਰੱਖਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਵੇ।

'ਸੰਤੁਸ਼ਟ' ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਬੇਸ਼ੱਕ ਕਈ ਹੋਰ ਤਕਨੀਕੀ ਅਰਥ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਕਾਫ਼ੀ ਵਿਭਿੰਨ ਮਹੱਤਤਾ ਵਾਲੇ ਹਨ। ਦਾਅਵਿਆਂ ਜਾਂ ਕਰਜ਼ਿਆਂ, ਇਕਰਾਰਨਾਮਿਆਂ, ਗਿਰਵੀਨਾਮਿਆਂ ਅਤੇ ਅਮਲਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ, 'ਸੰਤੁਸ਼ਟ' ਡਿਸਚਾਰਜ, ਬੁਝਾਇਆ, ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ, ਰਿਹਾਈ ਆਦਿ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ, ਪਰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਉਹ ਅਰਥ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿਚ ਧਾਰਾ 145 ਵਿਚ ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਸਮਝਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਨਿਆਂਇਕ ਨਿਰਧਾਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖੇ ਗਏ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਭਰਪੂਰਤਾ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਉਸ ਦੇ ਵਿਵੇਕ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੀ ਹੈ; ਪਰ ਅਜਿਹਾ ਵਿਵੇਕ ਆਪਹੁਦਰਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਸਹੀ ਨਿਆਂਇਕ ਵਿਵੇਕ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਜਿਸਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਜਾਣੇ-ਪਛਾਣੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਯੰਤ੍ਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸਦੇ ਸੁਭਾਅ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਇੱਕ ਨਿੱਜੀ ਵਿਵੇਕ ਨਾਲੋਂ ਵਧੇਰੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੈ। ਇਹ ਆਪਣੇ ਚਰਿੱਤਰ ਵਿੱਚ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਾਹਰਮੁਖੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਭਾਵ, ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਸਮੱਗਰੀਆਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਇੱਛਾ ਜਾਂ ਪੂਰਵ-ਅਨੁਮਾਨ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਪਹਿਲਕਦਮੀ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਸ਼ਾਂਤੀ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਦੇ ਖਦਸ਼ੇ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਉਣ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੀ ਸਮੱਗਰੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਮੰਡਲ ਦੇ ਮਨ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਉਦੇਸ਼ ਸੀ। ਇਸ ਧਾਰਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਿਰਧਾਰਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਅਧੀਨ ਇਰਾਦਾ ਸ਼ਾਂਤੀ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨੂੰ ਰੋਕਣਾ ਹੈ। ਹੋਰ ਤੱਤ ਜੋ ਸਹਿ-ਮੌਜੂਦ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਉਹ ਇਹ ਹਨ ਕਿ ਵਿਵਾਦ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੇ ਸਥਾਨਕ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸਥਿਤ ਜ਼ਮੀਨ ਜਾਂ ਪਾਣੀ ਦੇ ਅਸਲ ਕਬਜ਼ੇ ਬਾਰੇ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ, ਇੱਕ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਉਸ ਸਮੱਗਰੀ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਉਹ ਆਪਣੇ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਸਿਵਾਏ ਇਹ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੈ ਕਿ ਉਲੰਘਣਾ ਦੇ ਨੇੜੇ ਹੋਣ ਦੇ ਵਾਜਬ ਆਧਾਰ ਹਨ। ਸ਼ਾਂਤੀ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਹੁਕਮ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਅਤੇ ਤਰਕਸੰਗਤ ਆਧਾਰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਅਸਲ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਾਂਤੀ ਵਿੱਚ ਵਿਘਨ ਪੈਣ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕ ਵਾਜਬ ਸਬੰਧ ਹੋਣ ਦਾ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ ਪਲ ਇਹ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਾਂਤੀ ਭੰਗ ਹੋਣ ਦੀ ਕੋਈ ਸੰਭਾਵਨਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ, ਇਸ ਲਈ, ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਲਈ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਇਸ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਸ਼ਾਂਤੀ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਉਹ ਅਜਿਹੀ ਸਮੱਗਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਕੋਈ ਪਾਰਟੀ ਪਾਸ ਕਰਨ ਲਈ ਮਨਾਉਣ ਲਈ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਹੁਕਮ ਰੱਖ ਸਕਦੀ ਹੈ। *ਸਮਰਾਟ ਬਨਾਮ ਮੁੰਨੁਲਾਲ* (A.I.R. 1935 Ntg. 78)

ਵਿਚ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਧਾਰਾ 145 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਨਾਲ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਮੁਢਲੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਰੁਟੀਨ ਵਿਚ ਵਿਗਾੜਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਪ੍ਰਿੰਟਿਡ ਫਾਰਮ ਭਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੂੰ ਕੀਤੀ ਪੁਲਿਸ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਧਾਰਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਦਾ ਸੁਝਾਅ ਦੇਣ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਉਣ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਸ਼ਾਂਤੀ ਭੰਗ ਹੋਣ ਦੇ ਖਦਸ਼ੇ ਦੇ ਆਧਾਰ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। *ਨਿਤਿਆਨੰਦ ਰਾਏ ਬਨਾਮ ਪਰੇਸ ਨਾਥ ਸੇਨ* (IX.R. 82 Cal. 771.) ਵਿੱਚ, ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੇ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਹੁਕਮ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੇ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋਣ ਦੇ ਆਧਾਰ ਨੂੰ ਬਿਆਨ ਕਰਨ ਲਈ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸ਼ਾਂਤੀ ਭੰਗ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਸ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਾ ਕੋਈ ਰਿਕਾਰਡ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਹਾਲਾਤ ਵਿੱਚ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇੱਕ ਪੁਲਿਸ ਰਿਪੋਰਟ ਜਾਂ ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਜੇ ਕਿ ਲਿਖਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਘਟਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਸ ਸਮੱਗਰੀ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸ 'ਤੇ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ, ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਕੀ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਆਧਾਰ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਉਸ ਨੇ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦਾ ਇਹ ਫਰਜ਼ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਉਹ ਆਧਾਰ ਦੱਸੇ ਜਿਸ 'ਤੇ ਉਹ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਸੀ ਕਿ ਸ਼ਾਂਤੀ ਭੰਗ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਸੀ। ਇੱਕ ਫੋਰਟੀਓਰੀ, ਇਹ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੈ ਕਿ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਜੋ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੈ, ਸ਼ਾਂਤੀ ਦੇ ਉਲੰਘਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ, ਆਪਣੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਦੇ ਆਧਾਰ ਨੂੰ ਬਿਆਨ ਕਰਨ ਲਈ, ਉਸ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸਮੱਗਰੀ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਆਪਣੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਨੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ। ਜੇ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੱਥ ਰੱਖਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ, ਤਰਕ ਜਾਂ ਇਕੁਇਟੀ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਨਿਯਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਬੇਕਾਬੂ ਅਤੇ ਅਨਿਯੰਤ੍ਰਿਤ, ਨਤੀਜਾ ਇਹ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਹੁਕਮ ਦੀ ਗ੍ਰਾਂਟ ਜਾਂ ਇਨਕਾਰ ਉਸਦੀ ਇੱਛਾ ਜਾਂ ਇੱਛਾ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰੇਗਾ। ਕਾਨੂੰਨ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੂੰ ਕਾਫ਼ੀ ਵਿਥਕਾਰ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ, ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਆਪਣੇ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਹੁਕਮ ਵਿੱਚ, ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੂੰ ਉਹ ਆਧਾਰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਉਸਦੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਦਾ ਆਧਾਰ ਹਨ। ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ, ਇਹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕਾਰਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਉਹ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਨੂੰ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਲਈ ਉਸ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੀ ਸੁਚੱਜੀਤਾ ਜਾਂ ਜਾਇਜ਼ਤਾ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨਾ ਅਸੰਭਵ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ, *ਜਗਮੋਹਨ ਪਾਲ ਬਨਾਮ ਰਾਮ ਕੁਮਾਰ ਗੋਪ* (I.L.R. 28 Cal. 416), ਕਲਕੱਤਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਕੇਡ ਆਫ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ ਦੀ ਧਾਰਾ 145 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਉਹ ਆਧਾਰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਸ 'ਤੇ ਉਹ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਵਿਵਾਦ ਕਾਰਨ ਉਲੰਘਣਾ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸ਼ਾਂਤੀ ਮੌਜੂਦ ਸੀ, ਅਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸਬੂਤ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੇ ਬਿਨੈਕਾਰ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸਮੱਗਰੀ ਰੱਖਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਉਚਿਤ ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਤੋਂ, ਉਹ ਸ਼ਾਂਤੀ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਣ ਵਾਲੇ ਆਧਾਰਾਂ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਬਾਰੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਂਤੀ ਦੀ ਕੋਈ ਉਲੰਘਣਾ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ, ਮੇਰੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ, ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਣਸੁਖਾਵੀਂ ਸਥਿਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ, ਇਹ ਸੁਝਾਅ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਉਸ ਸਮੱਗਰੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਜਾਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਸੁਤੰਤਰ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਸ਼ਾਂਤੀ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਦਾ ਸ਼ੱਕ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਬਿਨੈਕਾਰ ਆਪਣੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਲਈ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਮਾਣਯੋਗ ਐਡੀਸ਼ਨਲ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਨੇ ਚਾਰ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਜੋ ਮੇਰੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹਨ।
ਬਿਸਵਨਾਥ ਮਹਾਪਾਤਰਾ ਬਨਾਮ ਸਿਵਾਨੰਦ ਸਰਸਵਤੀ (A.I.R. 1921 Pat. 308) ਵਿੱਚ, ਜੇ ਕੁਝ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਹ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ, ਕੋਡ ਆਫ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ ਦੀ ਧਾਰਾ 145 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਬੇਲੋੜੇ ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਸੰਭਾਵਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਤ ਨੂੰ ਹਰਾਉਣ ਵਿੱਚ। ਪਰ ਇਹ ਉਹ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਭੇਜੇ ਗਏ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਕੋਈ ਰੋਸ਼ਨੀ ਪਾਉਂਦਾ ਹੈ। *ਕੇ.ਸੀ. ਸ਼੍ਰੀਮਾਨਵੇਦਵ ਰਾਜੂ ਬਨਾਮ ਪਰਾਪ੍ਰਵਨ ਨਾਇਡੂ* (A.I.R. 1920 Mad. 566) ਵਿੱਚ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਧਾਰਾ 145 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਜਾਂਚ ਵਿੱਚ ਜੁਬਾਨੀ ਸਬੂਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਉਸਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਮੁੜ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਇਹ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਦੁਬਾਰਾ ਮਦਦ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਕੇਸ ਦੀ ਜਾਂਚ ਧਾਰਾ 145(1) ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈ ਸੀ। ਮੇਰੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੇ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। *ਸ਼ਿਆਮਸੁੰਦਰ ਲਾਲ ਜੈਨ ਬਨਾਮ ਸ਼ਿਓ ਪਰਸ਼ਾਦ* (A.I.R. 1953 All. 505) ਵਿੱਚ ਵੀ ਧਾਰਾ 145(1) ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਬਾਅਦ ਦੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਉਪਧਾਰਾ (4) ਤਹਿਤ ਕਬਜ਼ੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਸਮੇਂ ਸੀ ਕਿ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੇ ਗਵਾਹੀ ਲੈਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਇੱਕ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਤਰਫੋਂ *ਹੇਤੇਮਾਲੀ ਛਪਰਾਸ: ਬਨਾਮ ਓਸੀਮੁੱਦੀ* (A.I.R. 1924 Cal. 5442) ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੇਸ, ਇਸ ਤਜਵੀਜ਼ ਲਈ ਇੱਕ ਅਥਾਰਟੀ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 145 ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੁਕਮ ਦੇਣ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਬਿਨਾਂ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ। ਪਰ ਸੰਖੇਪ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਕੋਈ ਸੰਕੇਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਕਾਰਵਾਈ ਕਿਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਸੀ, ਅਤੇ ਮੈਂ ਇਸ ਕੇਸ ਨੂੰ ਮਾਣਯੋਗ ਵਧੀਕ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਤਜਵੀਜ਼ ਲਈ ਅਥਾਰਟੀ ਨਹੀਂ ਮੰਨ ਸਕਦਾ।

ਸ਼੍ਰੀ ਸਿੱਤਲ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਝੰਡਾ ਰਾਮ ਬਨਾਮ ਤੇਪਨ ਰਾਮ (A.I.R. 1922 Lah. 454.) ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਬਿੰਦੂ ਵਿਚ ਕੋਈ ਹੁਕਮ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਾਰੇ। ਇਹ ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 145 ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਅੰਤਮ ਹੁਕਮ ਵਿੱਚ ਇਹ ਖੋਜ ਦੇਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਾਂਤੀ ਭੰਗ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸਨੇ ਉਪ ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਅਧੀਨ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤੇ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਉਹ ਵਿਵਾਦਿਤ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਦਾ ਸਵਾਲ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਇਹ ਹੁਕਮ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਸਵਾਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। *ਵੇਲੂਰ ਦੇਵਸਥਾਨਮ ਬਨਾਮ ਸੈਮ ਬੰਦਾਮੂਰਤੀ* (A.I.R. 1952 Mad. 531.) ਵਿੱਚ, ਉਸ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇੱਕ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹੁਣ ਸ਼ਾਂਤੀ ਭੰਗ ਹੋਣ ਦਾ ਕੋਈ ਖਦਸ਼ਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਉਸਦਾ ਫਰਜ਼ ਹੈ। ਧਾਰਾ 145 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਗਲੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਇਸ ਨੂੰ ਧਿਰਾਂ ਲਈ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਢੁਕਵੇਂ ਉਪਚਾਰਾਂ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲੈਣ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕਾਰਵਾਈ ਛੱਡਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਗਵਾਹੀ ਲੈਣਾ ਉਸ ਲਈ ਲਾਜ਼ਮੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਅਤੇ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਇਸਦੇ ਉਲਟ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦੇਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 145 (1) ਤਹਿਤ ਮੁਢਲਾ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਫਿਰ ਮੁਢਲੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸ਼ਾਂਤੀ ਭੰਗ ਹੋਣ ਦੀ ਕੋਈ ਸੰਭਾਵਨਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਮਦਰਾਸ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀਆਂ ਦੋ ਹੋਰ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਗੋਬੀਪਤੀ *ਸੂਰਿਆਨਾਰਾਇਣ ਬਨਾਮ ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਜਾ ਅਨਕੀਨੇਦ ਪ੍ਰਸਾਦ ਬਹਾਦੁਰ* (I.L.R. 47 Mad. 713), ਡੋਨਾਪੁਡੀ ਨਰਸੱਈਆ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਚਿੰਗਲੂਰੀ ਵੈਂਕੀਆ ਅਤੇ ਹੋਰ (I.L.R. 49 Mad. 232) ਹਨ। ਇਹ ਅਧਿਕਾਰੀ ਹੁਣ ਮੇਰੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸਵਾਲ ਦਾ ਹੱਲ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ। ਮੈਨੂੰ ਡਰ ਹੈ ਕਿ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਉਣ ਜਾਂ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਬਾਰ 'ਤੇ ਦੱਸੇ ਗਏ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਗਏ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਮੈਂ ਮਾਣਯੋਗ ਵਧੀਕ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ ਕਿ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਜੁਬਾਨੀ ਸਬੂਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀ ਵਿੱਚ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਉਸਨੇ ਧਾਰਾ 145(1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ 'ਤੇ ਪਾਏ ਗਏ ਫਰਜ਼ਾਂ ਦੀ ਅਸਲ ਮਹੱਤਤਾ ਦੀ ਕਦਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ।

ਮੈਂ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਬਿਨੈਕਾਰ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 145 ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ ਕੋਡ ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਪਣੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਰਿਕਾਰਡ ਉੱਤੇ ਸਮੱਗਰੀ ਰੱਖਣ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਮੁਢਲੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਪਾਸ ਕਰਨ ਜਾਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਇੱਛਾ ਦੇ ਬਾਰੇ ਵਿੱਚ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਜਾਵੇ।

ਪਾਰਟੀਆਂ, ਆਪਣੇ ਵਕੀਲ ਰਾਹੀਂ, 5 ਜੁਲਾਈ, 1957 ਨੂੰ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਹਨ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮਕੁੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਕ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਮੀਨੂੰ ਬਾਲਾ